

II. Rákóci Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola

Képzési szint	BSc	Tagozat	Nappali Levelező	Tanév/félév	2024-2025 1
---------------	-----	---------	---------------------	-------------	----------------

Tantárgyleírás

A tantárgy címe	Fizika
Tanszék	
Képzési program	BSc szintű képzés, képzési terület: «01 Oktatás/Pedagógia» szakirány 014 Középfokú oktatás (Kémia).
A tantárgy típusa, kreditértéke, óraszám (előadás/szeminárium/önálló munka)	Típus (kötelező/választható): kötelező Kreditérték:4 Előadás:16 Szeminárium/gyakorlat:32 Laboratóriumi munka: Önálló munka:72
Tárgyfelelős oktató(k) (név, tudományos fokozat, tudományos cím, e-mail cím)	Mészáros Livia phd (fiz-mat tudományok kandidátusa) meszaros.livia@kmf.org.ua
A tantárgy előkövetelményei	középiskolai végzettség keretében szerzett fizika és matematikai ismeretek
A tantárgy általános ismertetése, célja, várható eredményei, főbb témakörei	A tantárgy általános ismertetése A tantárgyi program BSc szintű képzéshez készült képzési terület: «01 Oktatás/Pedagógia» szakirány 014 Középfokú oktatás (Kémia). A program a kurzus koncepcióját, alapfogalmait, módszereit, ezek alkalmazásának lehetőségeit tartalmazza. A „Fizika” ajánlott nem csak a fizikus szakembereknek, de minden műszaki/reál értelmiséginek akinek valamilyen konkrét fizikai terület legalapvetőbb ismereteire szükségük van. A kurzus során a hallgató által elsajátítandó általános és szakmai kompetenciák: Általános kompetenciák Képes absztrakt gondolkodásra, elemzésre és szintézisre, az ismeretek gyakorlati helyzetekben történő alkalmazására. Képes a szakmai tevékenysége során megalapozott döntések meghozatalára és azok végrehajtásáért való felelősség vállalására, a mindenkori jogszabályok és etikai szempontok (motivációk) alapján felelős és tudatos cselekvésre. Képes az önálló és csapatmunkára a szakmai tevékenység területén, kommunikációra más, különböző szintű szakmai csoportok képviselőivel. szakmai kompetenciák A tanulók életkori és egyéni sajátosságainak, nevelési igényének és lehetőségeinek figyelembe vételével a cél kitűzésének, a tanítási és nevelési

	folyamatok tervezésének és kivetítésének képessége; hatékony módszerek és technológiák kiválasztása és alkalmazása a tanulók oktatásában, nevelésében és fejlesztésében. Kulcsfontosságú- és tantárgyi kompetenciák kialakításának és fejlesztésének képessége a tanulóknál a tantárgy és az integrált tanulás segítségével; értékes attitűd kialakítása bennük, a kritikai gondolkodás fejlesztése. A kémia főbb elméleteinek és törvényeinek világos és logikus reprodukálásának képessége, az új információk és értelmezések értékelése a tanulók holisztikus természeti és tudományos világképének kialakítása tükrében, az Alapfokú Állami standard követelményeinek megfelelően. programban előírt kompetenciák Kiválasztja és alkalmazza a korszerű oktatási technológiákat és módszereket a tanulók tantárgyi kompetenciáinak formálására; kritikusan értékeli tanulmányaik eredményeit és az óra eredményességét. Magas szinten képes a szakterület szakmai szókincsével államnyelven és idegen nyelven írásban és szóban megnyilvánulni, különböző forrásirodalmakat feldolgozni. Demonstrálja az alap- és alkalmazott tudományok alapjainak ismeretét (a tantárgyi szaknak megfelelően), használja a szaktárgyi terület alapkategóriáit és fogalmait mind a szakemberek, mind a nagyközönség számára nemzeti és idegen nyelveken. Kiválasztja a kémia szakok interdiszciplináris kapcsolatait az általános középfokú oktatási intézményekben, a felsőoktatási intézményekben azzal a céllal, hogy a tanulók természeti és természettudományos kompetenciáját formálja az alap- és általános középfokú oktatás az Állami Standard követelményeinek megfelelően. A kurzus tematikája: Mechanika 1. Bevezetés a kinematikába.. Alapvető kinematikai jellemzők és a pont mozgásának meghatározására szolgáló módszerek. 2. Görbe vonalú mozgás. Görbe vonalú, egyenletesen gyorsuló testmozgás. Egy pont tangenciális és normál gyorsulása. 3. Az erő fogalma. Inercia rendszerek. Newton törvényei. Súly. Súlytalanság. A változó tömegű testek mozgása. 4. Mechanikai munka és teljesítmény. Kinetikus és potenciális energia. A mechanikai energia megmaradásának törvénye. A hidrodinamika és aerodinamika elemei. 5. Évközi kontrol Termodinamika 6. Termodinamikai rendszer és állapotjelzői (extenzívek és intenzívek), folyamatok iránya. A termodinamikai munka, belső energia, entalpia, entrópia. A termodinamika főtételei. Örökmozgó (első, másodfajú) 7. Az egyesített gáztörvény és az ideális gáztörvények. Speciális állapotváltozások (diagramjai, és jellemzői). termodinamikai körfolyamatok (hőerőgép, hűtőgép, hőszivattyú). 8. Hőáram, hővezetés, hőátadás, hőszigetelés, konvekció. sugárzási energia (fekete test, Nap), sugárzási törvények. valós gázok jellemzői (Van der Waals, Clapeyron). Elektromosság és mágnesesség 9. Egyenáram. Elektromos áram különböző közegekben. 10. Az elektromos áram mágneses tere. Alapvető mágneses jelenségek. Mágneses mező. Elektromágneses indukció. 11. Elektromos rezgések és hullámok. Oszcillációs áramkör. 12. Évközi kontrol
--	---

A tantárgy teljesítésének és értékelésének feltételei

A BSc képzésben résztvevő hallgatók tanulmányi eredményei «Fizika» tárgyból kredit alapú moduláris rendszerben kerül osztályozásra az alábbi táblázat alapján.

Tanulmányi összpontszám	ECTS osztályza	Osztályzat a nemzeti skála szerint	
		vizsga, évfolyammunka és gyakorlat esetén	beszámoló esetén
90 – 100	A	jeles	megfelelt
82-89	B	jó	
75-81	C		
64-74	D	elégséges	
60-63	E		
35-59	FX	elégtelen a pótvizsga lehetőségével	nem felelt meg, a pótbeszámoló lehetőségével
0-34	F	elégtelen, a tárgy újrafelvételének kötelezettségével	nem felelt meg, a tárgy újrafelvételének kötelezettségével

A vizsgához engedés feltételei: a gyakorlatok és előadások látogatása, az esetleges hiányzások ledolgozása; az évközi kontrol teljesítése legalább 60%-ra.

Félévi feladat	Elérhető pontszám	Értékelés szempontjai
Számítási ellenőrző dolgozat 1	20	Gyakorlati feladatokból áll, amelyek mindegyike egyenlő értékelést kap. A teljesen megoldott feladat a maximális pontszámmal kerül értékelésre; a helyes módszertanú, de hibás számítási műveleteket tartalmazó feladat a maximális pontszám 80%-ával kerül értékelésre; a feladatok megoldásában elkövetett egyéb súlyos hiba esetén a maximális pontszám 20%-a kerül levonásra minden hiba után.
Elméleti tudás ellenőrzése 1	5	Elméleti feladatokból áll, amelyek egyenlő értékelést kapnak.
Teszt 1	5	Elméleti és gyakorlati feladatokból áll, amelyek egyenlő értékelést kapnak.
Számítási ellenőrző dolgozat 2	20	Gyakorlati feladatokból áll, amelyek mindegyike egyenlő értékelést kap. A teljesen megoldott feladat a maximális pontszámmal kerül értékelésre; a helyes módszertanú, de hibás számítási műveleteket tartalmazó feladat a maximális pontszám 80%-val kerül értékelésre; a feladatok megoldásában

		elkövetett egyéb súlyos hiba esetén a maximális pontszám 20%-a kerül levonásra minden hiba után.
Elméleti tudás ellenőrzése 2	5	Elméleti feladatokból áll, amelyek egyenlő értékelést kapnak.
Teszt 2	5	Elméleti és gyakorlati feladatokból áll, amelyek egyenlő értékelést kapnak.

A tantárggyal kapcsolatos egyéb tudnivalók, követelmények	Az oktatási feladatok, a tanulási eredmények aktuális és félévvégi kontroll ellenőrzésének feladatai önálló elvégzése (a specifikus oktatási igényű személyek esetében ezt a követelményt egyéni igényeik és lehetőségeik figyelembevételével alkalmazzuk). Hivatkozások információforrásokra: ötletek, fejlesztések, nyilatkozatok, információk felhasználása esetén. Megbízható információk nyújtása saját oktatási (tudományos, kreatív) tevékenységeik eredményeiről, alkalmazott kutatási módszerekről és információforrásokról. Az előadás igazoltan elmulasztott témájának történő elsajátítása az aktuális kontroll során ellenőrizzük. Az előadás igazolatlan okból történő kihagyását a hallgató a tanszék követelményeinek megfelelően, a tanszék ülésén kitűzött követelményeknek megfelelően dolgozza le (szóbelileg, referátum stb.). A kihagyott gyakorlati órák, az igazoltságtól függetlenül, a hallgató a konzultációrendjének megfelelően dolgozza le. Az aktuális nem kielégítő osztályzatokat, melyeket a hallgató a gyakorlati órán elsajátított az adott téma tanulása során, átteszi a tanárnak, aki a aktuális kontroll előtt a tanulmányi csoport naplójában kötelező jelöléssel vezeti.
A tantárgy alapvető irodalma és digitális segédanyagok	1. Roger Penrose. A császár új elméje. Számítógépek, gondolkodás és a fizika törvényei. 2. kiadás, Akadémiai Kiadó, Budapest. Első magyar nyelvű digitális kiadás: 2016. 573 p. 2. Roger Penrose. Az idő ciklusai. Az univerzum radikálisan új szemlélete Roger Penrose Fordította Gilicze Bálint Budapest, Első magyar nyelvű digitális kiadás: 2017. 265 p. 3. Fizika. Csákány Antal, Flórik György, Gnädig Péter, Holics László, Juhász András, Sükösd Csaba, Tasnádi Péter. Első magyar nyelvű. Akadémiai Kiadó, Budapest. digitális kiadás: 2017. 4. Василенко І. А. Збірник задач та вправ для вивчення термодинамічних процесів. Навч. посіб. / І. А. Василенко, С. О. Куманьов, О. А. Півоваров – Д.: Акцент ПП, 2014. – 249 с. 5. Dr. Halász Tibor. Elektromosságtan. Szeged. : MOZAIK Oktatási Stúdió, 2000. 112 p. 6. Fizika és számítástechnika: Elektromágnesség, optika, atomfizika, csillagászat / szerk. dr. Kovács István, szerzők dr. Honyek Gyula, Rácz Mihály, Tomcsányi Péter et al 1990 Novotrade Kiadó, 1990. 195 P. 7. Öveges József Kísérletezzünk és gondolkozzunk! III. : mágnesség és eletromosság / Felújított, átdolgozott kiad. Budapest : Móra Könyvkiadó, 2014. 97 p

	8. Általános fizika: Mechanika II. / Skrapits Lajos, szerk. Kovács István 1992. 11.kiadás, kézirat Bp. : Tankönyvkiadó, 1992. 223 p. 9. Збірник задач з фізики / І.Є. Лопатинський та ін. Львів : Львівська політехніка, 2016. 244 с. 10. Павловский М. А., Акинфиева Л. Ю., Бойчук О. Ф. Теоретическая механика. Динамика. -К.: Вища шк., 1990. - 480 с
--	---